

Thyborøn NordsøRal A/S
Sydhavnsvej 21
7680 Thyborøn

Erhverv
Tilladelse nr. 865-2020-11033
J. nr. 2020-11033
Ref. HENBS
Den 8. august 2023

Primærtilladelse til råstofindvinding i fællesområde 562-LD Jyske Rev H

Thyborøn NordsøRal A/S meddeles hermed tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområde 562-LD Jyske Rev H. Tilladelsen gives efter § 20, stk. 2 nr. 2 i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 (herefter råstofloven).

Den ansøgte indvindingsaktivitet er omfattet af bilag 2, nr. 2 c i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse 27/10/2021 nr. 1976 (herefter miljøvurderingsloven). Derfor er ansøgningen i udgangspunkt ikke omfattet af obligatorisk VVM-pligt jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1. nr. 1. Ansøger kan dog, jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1. nr. 3, selv anmode om, at ansøgningen skal undergå en miljøvurdering.

Thyborøn NordsøRal A/S har sammen med sin ansøgning indsendt en fuld miljøkonsekvensvurdering. Miljøstyrelsen anser derfor ansøgningen med den indsendte miljøkonsekvensvurderingsrapport som en anmodning, om at ansøgningen skal undergå en miljøkonsekvensvurdering, og Miljøstyrelsen har derfor behandlet ansøgningen derefter.

Vilkår

Indvinding må kun finde sted inden for det afgrænsede område og på de områdespecifikke vilkår, der fremgår af bilag 1 og 2 til denne tilladelse.

I øvrigt skal de til enhver tid gældende generelle vilkår for råstofindvinding følges. Vilkårene fremgår af bilag 4 i råstofbekendtgørelsen.

Indvindingen kan først igangsættes, når tilladelsens og bekendtgørelsens gældende vilkår er opfyldt, og når klagefristen er udløbet.

Tilladelsens varighed

Tilladelsen gælder efter klagefristens udløb fra den 6. september 2023 og indtil den maksimale tilladte mængde er opbrugt, dog senest den 5. september 2033.

Miljøstyrelsen kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse meddelt i henhold til råstoflovens § 20, hvis betingelserne i råstoflovens § 24 er opfyldt.

Tilladte indvindingsmængder

Den samlede og årlige tilladte indvindingsmængde fremgår af bilag 1.

Da der er flere, der kan indvinde i området, oplyser Miljøstyrelsen størrelsen af restmængden i området. Oplysningerne fremgår af Det Marine Råstofindberetningssystem MARIS.

Miljøstyrelsen vil meddele det, når Miljøstyrelsen har fået indberetninger, der viser, at den samlede eller årlige tilladte mængde i området er indvundet.

Indberetning af indvindingsdata

Tilladelsesindehaver skal efter indvinding indberette oplysninger om indvindingen til Miljøstyrelsen. Indberetningerne foretages i Det Marine Råstofindberetningssystem MARIS.

Indberetninger vedrørende pågældende tilladelse til fællesområde 562-LD Jyske Rev H skal ske med angivet tilladelsesnummer: **865-2020-11033**.

Oplysning om mængde af indvundne råstoffer danner bl.a. grundlag for Miljøstyrelsens opgørelse af den indvundne mængde i området, og opkrævning af vederlag i henhold til råstoflovens § 22 a og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen kan i henhold til § 41 i råstofbekendtgørelsen træffe afgørelse om hyppigere indberetning.

Tilladelsesindehaver skal give meddelelse til Miljøstyrelsen, hvis tilladelsesindehaveren agter inden for de næste tre måneder at indvinde mere end 50 % af den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort af Miljøstyrelsens eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige tilladte mængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 1, i råstofbekendtgørelsen.

En tilladelsesindehaver skal straks give Miljøstyrelsen meddelelse herom, hvis den pågældende har indvundet hele den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort af Miljøstyrelsen eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige indvindingsmængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 2, i råstofbekendtgørelsen.

Vederlag

Der skal betales vederlag for indvinding af råstoffer fra havbunden, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2, og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

For nærværende tilladelse skal der i 2023 betales 7,03 kr. pr. indvunden m³, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2.

Vederlagssatsen indeksreguleres en gang årligt med virkning fra 1. januar på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik om den procentvise ændring i nettoprisindekset for januar måned imellem de to forudgående år, jf. råstofbekendtgørelsens § 61.

De indeksregulerede vederlagsatser offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Sagens grundlag

Thyborøn NordsøRal A/S ønsker dele af tidligere auktionsområde 562-LD Jyske Rev H omlagt til fællesområde, samt at udlægge området med den restmængde, som ikke blev udnyttet under den tidligere tilladelse i området. Der er i forbindelse med den tidligere auktionstilladelse stillet vilkår om slutopmåling.

Til grund for sagen ligger:

- Ansøgning om råstofindvinding: ”Ansøgning om udlægning af en del af område 562-LD Jyske Rev H til fællesområde og tilladelse til råstofindvinding heri”, indsendt på vegne af Thyborøn NordsøRal A/S den 18. marts 2020. Sidste reviderede udgave af ansøgningen er modtaget af Miljøstyrelsen den 26. juni 2022. Ansøgningen indeholder desuden § 9 begrundelsen.
- Miljøkonsekvensvurdering: ”Råstofindvinding i auktionsområde 562-LD Jyske Rev H”, udarbejdet af Orbicon/WSP og modtaget af Miljøstyrelsen den 18. marts 2020.
- Supplerende Miljørapport: ”Råstofindvinding 562-LD Jyske Rev H”, udarbejdet af Rambøll på vegne af Thyborøn NordsøRal A/S, og modtaget af Miljøstyrelsen den 19. april 2022. Sidste reviderede udgave af den supplerende miljørapport er modtaget af Miljøstyrelsen den 5. januar 2023. Den supplerende miljørapport indeholder ligeledes en beskrivelse af de gennemførte miljøundersøgelser, som er udført af Rambøll i juni, 2021.
- Efterforskningsrapport: ”Råstofundersøgelser i efterforskningsområde NST-7321-00115 og NST-7321-00117, Jyske Rev, udarbejdet af GEUS i 2013 og genindsendt til Miljøstyrelsen den 18. marts 2020.
- Slutopmålingsrapport: ”Slutopmåling af auktionsområde 562-LD, Jyske Rev”, udarbejdet af GEUS. I bilag B i rapporten findes ”Miljøvurdering ved slutopmåling 562-LD, Jyske Rev” udarbejdet af Rambøll. Rapporten er modtaget i Miljøstyrelsen den 7. september 2021.

Formål

Thyborøn NordsøRal A/S ønsker at omlægge en del af tidligere auktionsområde 562-LD Jyske Rev H som fællesområde. Thyborøn NordsøRal A/S ansøger desuden om at udlægge området med den tilbageværende råstofmængde, som ikke blev udnyttet under den tidligere tilladelse i området.

Ifølge ansøger er indvindingen af sand, grus og ral ved Jyske Rev et værdifuldt supplement til råstofforsyningen i Danmark, og det fremgår af miljøkonsekvensvurderingen, at Thyborøn NordsøRal A/S primært ønsker at indvinde grus og ral, som benyttes som tilslagsmaterialer i form af betontilslag og asfalttilslag til byggebranchen.

Ansøgte indvindingsområde

Ansøgningsområdet, som tidligere har været en del af auktionsområde 562-LD Jyske Rev H, ligger i Nordsøen i den sydlige del af Jyske Rev. Det ligger ud for den jyske vestkyst ca. 47 km fra Thyborøn Havn. Ansøgningsområdet dækker et areal

på 2 km², mens det inklusiv påvirkningszonen dækker et areal på 6,82 km². Ansøgningsområdet ligger i forlængelse af en række andre indvindingsområder på Jyske Rev, og mod nord grænser ansøgningsområdets påvirkningszone op til påvirkningszonen for fællesområde 562-LC Jyske Rev A. Den nordlige ende af påvirkningszonen overlapper desuden med en cirkulær beskyttelseszone omkring et stenrev. Beskyttelseszonen er 2 km i diameter.

Tilskæringen af det tidligere auktionsområde til det nuværende ansøgningsområde er gjort for sikre en afstand på 100 meter til mere sårbare hårbundede naturtyper (substrattype 3), for at reducere risikoen for en langvarig påvirkning fra indvinding. Tilskæringen er sket på baggrund af observationer i forbindelse med slutopmålingen i auktionsområdet.

Råstofressourcen

Råstofressourcen i det ansøgte område udgøres af sandet og gruset marint holocænt ral, med en jævn fordeling af forskellige kornstørrelser, fra ral til grus og mellem- og grovkornet sand. Den samlede råstofressourcemængde er opgjort til ca. 1,9 mio. m³, hvoraf ca. 520.000 m³ er blevet indvundet på den tidligere tilladelse i området. Råstofressourcen findes umiddelbart under havbunden, på 28-32 meters dybde og er op til 1-2 meter tyk. Ressourcen overlejer en formodet sen-glacial enhed af fint lagdelt ler, silt og meget fint sand.

Indvindingsaktiviteten

Thyborøn NordsøRal A/S ansøger om tilladelse til indvinding af samlet 480.000 m³ råstoffer, primært grus og ral, over en 10-årig periode, og med en årlig maksimal indvinding på 250.000 m³.

Råstofindvindingen skal foregå med slæbesugning, og ansøger forventer at indvinde over sold, når der indvindes ral, med en udnyttelsesprocent på 80-90, hvor den frasorterede del primært vil bestå af fint sand. Indvindingen vil, for ansøgers vedkommende foregå med ét skib ad gangen. Hvis der anvendes skibe med samme lastkapacitet som hidtil, forventes det maksimalt at kunne udgøre 42-125 laster om året, svarende til maksimalt 87-160 dage/år, afhængig af skibsstørrelsen.

Miljøkonsekvensvurdering

Miljøkonsekvensvurderingen tager afsæt i ovenfor beskrevne indvindingsmængder og -aktivitet. Yderscenariet for en indvinding (maksimal årlig indvinding på 250.000 m³), som ligger til grund for miljøkonsekvensvurderingen, er 1 skib i maksimalt 87-160 dage per år over 2 år, afhængig af skibets lastkapacitet. Dette skal ses som et worst-case scenarie, som beskriver den højest mulige intensitet af indvindingen. Den forventede indvindingsintensitet vil derfor sandsynligvis være lavere.

Påvirkning på bundtopografi og sedimentforhold

Det fremgår af miljøkonsekvensvurderingen, at ansøgningsområdet fremstår som en blandet bund med grus og sand med spredte småsten, hovedsageligt substrattype 2, mens naturtypen beskrives, som en der findes på den bløde sandede bund. Ifølge miljøkonsekvensvurderingen vil råstofindvindingen typisk være koncentreret i mindre delområder i ansøgningsområde 562-LD Jyske Rev H,

som har en særlig egnet råstofforekomst. Den arealmæssige påvirkning vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen således være mindre, end hvis indvindingen foregik jævnt i området, mens dybdepåvirkningen vil være større. Det noteres dog i den supplerende miljørapport, at indvindingsdybden maksimalt vil være 1-1,5 meter.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at ændringer i sedimentet vil kunne forekomme i de mest indvindingspåvirkede dele af ansøgningsområdet, men at den naturlige dynamik sammen med indvindingen i området kan gøre, at der over tid aflejres sand oven på blotlagte underliggende substrattyper. I den supplerende miljørapport noteres det videre, at man under indvinding sikrer, at man kun marginalt kommer til at suge materiale op, der ligger dybere end den påviste ressource, da man ellers risikere, at lasten må kasseres. Ifølge den supplerende miljørapport vil risikoen for blotlægning af det underliggende substrat derfor være meget begrænset.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at substratet lokalt i ansøgningsområdet vil kunne ændres til områder med finere sand, samt til mere stenede områder, der hvor større sten efterlades. Ansøger forventer at indvinde over sold, når der indvindes ral, og at kunne udnytte 80-90% af det indvundne materiale, hvor den frasorterede del primært vil bestå af fint sand. Denne frasorterede del forventes, ifølge miljøkonsekvensvurderingen, at indgå i de naturlige dynamiske processer i området. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det desuden, at de naturlige sedimentdynamiske forhold i området vil medføre, at slæbesporspor vil være udjævnede inden for 5 år.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at en fuld reetablering i store dele af området vil forgå over en længere årrække på 10-20 år, men at der, i forhold til oprindeligt blottede ralforekomster, ikke vil ske en fuld genetablering i de mest indvindingspåvirkede dele af ansøgningsområdet. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det således, at der kan være en langvarig/permanent mindre ændring af havbundens substratsammensætning. Det vurderes dog videre, at dette ikke vil udgøre en væsentlig ændring i forhold til den oprindelige havbund i ansøgningsområdet. I miljøkonsekvensvurderingen, og i den supplerende miljørapport, vurderes det således, at råstoffindvinding vil medføre en moderat negativ ændring af substrat- og dybdeforholdene inden for de mest indvindingspåvirkede områder i ansøgningsområdet. Årsagen vil primært være som følge af fjernelse af en stor del af den tilbageværende ralforekomst i ansøgningsområdet, men naturtypen vurderes at være uændret efter indvindingen, da der fortsat er tale om en sandet bund.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen, vil sedimentspredning og omlejring af sediment, foregå i nærområdet af selve indvindingen, og de fremherskende bølge- og strømforhold vil medføre, at omlejringerne hurtig vil udjævnes. I den supplerende miljørapport vurderes det, at langt hovedparten af sedimentspildet vil sedimentere inden for 100-200 meter, og at miljømæssige effekter vil være begrænsede uden for 100 meters afstand af indvindingen. Som følge af dette vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport, at sedimentspild og omlejring af sedimentet fra indvindingsaktiviteterne vil have en ubetydelig påvirkning, hvis der sikres en afstand på 100 m til sårbare

hårdbunds naturtyper, som det er tilfældet i den supplerende miljørapports tilskæring af ansøgningsområdet.

På baggrund af ovenstående vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport, at ændringerne i substrattype har en moderat påvirkning på havbunden i ansøgningsområdet, som er langvarig og reversibel til permanent, mens både påvirkningen fra sedimentspredning og arealinddragelse overordnet er vurderet til at være ubetydelig, i både ansøgningsområdet og i påvirkningszonen.

Påvirkning på bundflora og -fauna

I forbindelse med udløbet af en 5-årige auktionstilladelse for 562-LD Jyske Rev H, som løb fra den 20. marts 2015 til den 20. marts 2020, er der foretaget en slutopmåling i indvindingsområdet. I den supplerende miljørapport sammenlignes miljøundersøgelser fra 2013 og 2021 for udvalgte målestationer i ansøgningsområdet.

Ifølge den supplerende miljørapport, er der i forbindelse med slutopmålingen ikke observeret umiddelbare fysiske ændringer af havbunden i områder med fast sandbund og blandet bund med sand og grus. Derimod observeres et markant fravær af store invertebrater, såsom sandorm, søpølsler, søpunge og kamstjerner, hvilket i den supplerende miljørapport antages at være et resultat af menneskelig påvirkning. Ansøgningsområdet ligger under lysgrænsen for fotosyntese, hvorfor bundflora ikke er tilstede. Det bemærkes videre i den supplerende miljørapport, at der i områder med stenet bund og stenrev heller ikke er umiddelbare fysiske ændringer af havbunden. Der er dog enkelte af disse områder, hvor bunden har været udsat for en kraftig tilsiltning, og hvor der observeres en reduceret tilstedeværelse af liv. Denne tilsiltning og medfølgende reduktion af liv antages i den supplerende miljørapport at være en direkte påvirkning fra råstofindvinding, da der ikke er blevet observeret spor fra fiskeri eller trawl i samme område.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen vil indvindingen af råstoffer medføre en direkte påvirkning på bundfauna, i form af forhøjet mortalitet, som følge af fjernelse af substrat fra havbunden, samt returnering af frasorteret materiale direkte under indvindingsfartøjet. Sidstnævnte kan resultere i overdækning af bundfauna. Dette understøttes af observationerne fra slutopmålingen, som er nævnt ovenfor. I miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport vurderes bundfauna i påvirkningszonen og arealet uden for påvirkningszonen dog ikke at ville blive påvirket, da det kun er i selve indvindingsområdet, en direkte fjernelse af bundfauna forekommer.

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen samt i den supplerende miljørapport, at genetableringen af bundfauna forventes indenfor 2-5 år. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det desuden, at gravende bunddyr vil genetablere sig relativt hurtigt i et forstyrret område, og kan genetablere sig allerede i sommermånederne, hvis forstyrrelsen sker i starten af foråret. Dog bemærkes det i den supplerende miljørapport, at større organismer med en langsommere reproduktionshastighed først vil være genetablerede efter ca. 10 år. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at der ikke vil være en længerevarende ændring i biodiversiteten i det ansøgte område, og at det

reducerede artsantal af bundflora og -fauna udelukkende vil forekomme inden for ansøgningsområdet i genetableringsperioden.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at andelen af havbundstyper bestående af grus og særligt ral vil være lavere i ansøgningsområdet efter endt indvinding, men at der ikke er observerede specielle arter, som kun er tilknyttede disse substrattyper. Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at påvirkningen fra substrattypeændringer er negativ, men mindre i ansøgningsområdet, mens der ingen påvirkning vil være i påvirkningszonen eller i Nordsøen generelt.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at sedimentspredning og sedimentation kun vil forekomme inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet. I den supplerende miljørapport bemærkes det, at der i den seneste tilskæring af ansøgningsområdet er sikret en afstand på 100 meter til sårbare hårbundede naturtyper, som her er substrattype 3, for at reducere risikoen for langvarig påvirkning fra indvindingen. Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at sedimentation og sedimentspredning ikke vil medføre væsentlige ændringer af bundfaunaarter og bundfaunasamfundet, da bundfaunasamfundet knyttet til de dynamiske sandbunde langs den jyske vestkyst, er i stand til at tåle regelmæssig omlejring, forstyrrelse, begravelse, og høje sedimentkoncentrationer i vandsøjlen. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes påvirkningen fra sedimentpild og sedimentation således, at være reversibel og uden betydning i ansøgningsområdet, i påvirkningszonen, og i havet uden for.

Påvirkning på fisk og erhvervsfiskeri

Det noteres i miljøkonsekvensvurderingen, at ansøgningsområde 562-LD Jyske Rev H, er domineret af sand, grus og småsten, hvilket ifølge miljøkonsekvensvurderingen især foretrækkes af fladfisk og tobis. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at Jyske Rev ikke er kendt som et vigtigt gyde- eller opvækstområde for fladfisk, selvom flere arter blev observeret i ansøgningsområdet, dog i relativt lave tætheder. Det bemærkes videre, at torsk er blevet observeret i området, men at Jyske rev ikke er et kendt gyde- eller opvækstområde for torsk, og at der heller ikke er kendte gydeområder for sild eller brisling i nærheden af ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at særligt tobis er følsom for råstofindvinding, idet de voksne tobis graver sig ned i havbunden, og æggene lægges på havbunden. Men det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at selvom Jyske Rev er et kendt gydeområde for tobis, ligger ansøgningsområdet mere end 10 km fra nærmeste kendte tobisfiskeplads.

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at den direkte fysiske påvirkning af bunden i forbindelse med slæbesugning vil virke forstyrrende på bundfisk, som forventeligt vil blive skræmt ud i de tilstødende områder. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det desuden, at intensiv indvinding i ansøgningsområdet kan medføre, at mængden af byttedyr for fisk reduceres i det påvirkede område, da indvindingsaktiviteterne medfører fjernelse af bundfauna. Det bemærkes dog også, at indvindingsaktiviteterne kortvarigt kan blotlægge

bunddyr, hvilket kan føre til en øget fødetilgængelighed, og dermed flere fisk i området i en kort periode.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen er det i ansøgningsområdet generelt sparsomt med bundfauna, som fx børsteorm og forskellige muslinger, der fungerer som fødeemner for fisk. Det bemærkes desuden i miljøkonsekvensvurderingen, at de arter, der findes i området, vil være hurtigt koloniserende arter, idet der er tale om et naturligt højdynamisk område.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen kan indvindingen potentielt påvirke gydepladser for visse fiskearter, herunder tobis, idet finere sand returneres og større sten forbliver på havbunden. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at tobis foretrækker grov til mellemgrov sandbund, og at en returnering af finere sand potentielt kan gøre et lokalt område mindre egnet for tobis. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det dog, at de foretrukne sedimenttyper for tobis kun i mindre grad forekommer i ansøgningsområdet, og det formodes, at sandområderne uden for ansøgningsområdet er mere egnede som tobishabitat. Desuden findes der, ifølge miljøkonsekvensvurderingen, habitattyper, som kan bruges som gyde- og opvækstområder, langs store dele af den jyske vestkyst.

I den supplerende miljørapport bemærkes det, at en dybdeændring på maksimalt 1-2 m lokalt kan forekomme, men i miljøkonsekvensvurderingen, forventes denne dybdeforøgelse ikke at få en væsentlig betydning for forekomsten af de observerede fødearter eller fiskearter i ansøgningsområdet. Derfor vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at påvirkningen fra ændringer i substrat og dybdeforøgelsen som følge af indvindingsaktiviteterne vil have en negativ, men mindre påvirkning på fisk, samt på deres gyde- og opvækstområder.

Forhøjede koncentrationer af sediment i vandsøjlen kan, ifølge miljøkonsekvensvurderingen, lokalt medføre, at fisk kortvarigt vil undgå området. Det kan endvidere lede til en øget synkehastigheden af pelagiske æg, som kan medføre, at æggene sedimenterer og går til grunde. Sedimentspredning og sedimentation vurderes dog i miljøkonsekvensvurderingen og i den supplerende miljørapport, at have en yderst begrænset og kortvarig påvirkning inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet. På den baggrund vurderes påvirkningen fra sedimentspredning og sedimentation at have en ubetydelig påvirkning på fisk og fiskeri i ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det også, at fritids- og erhvervsfiskeri kan foregå parallelt med indvinding i området, idet man kan kommunikere via radio om, hvor der er garn, og hvor indvindingen foregår.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det således, at indvindingen i ansøgningsområdet vil have en begrænset, reversibel negativ effekt for fisk, gydeområder og fiskeri i selve ansøgningsområdet, og at der ikke vil være en påvirkning hverken i påvirkningszonen eller den omkringliggende Nordsø.

Påvirkning på fugle

Det noteres i miljøkonsekvensvurderingen, at ansøgningsområdets betydning for rastende vandfugle i høj grad vil afhænge af dybdeforhold og tilgængelighed af

egnede fødeemner for de enkelte arter. I miljøkonsekvensvurderingen forventes ansøgningsområde 562-LD Jyske Rev H, grundet en vanddybde på 28-36 meter, at have meget begrænset betydning for rastende vandfugle som havdykænder.

Det fremgår af miljøkonsekvensvurderingen, at området kan blive anvendt af mallebuk, sule, stormmåge, sølvmåge, svartbag, sildemåge, ride, splitterne, alk og lomvie, som alle spiser fisk, samt af søkonge, som lever af småfisk, plankton og små krebsdyr. I den supplerende miljørapport fremgår det, at storkjoven muligvis også kan forekomme i, og nær ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at kun få arter vil være sensitive over for den direkte påvirkning fra indvindingsaktiviteter, og at der allerede i dag er en del skibstrafik hen over Jyske Rev. I den supplerende miljørapport bemærkes det videre, at man i et enkelt tilfælde på Jyske Rev, har observeret flere arter af havfugle bl.a. mallebuk, sule, sølvmåge, sildemåge og ride omkring indvindingsfartøjet, hvor de fouragerede på den bundfauna, som blev blotlagt i havoverfladen i forbindelse med udsmidet fra råstofindvindingen. Som følge af ovenstående, og idet hele området ikke påvirkes på samme tid, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at påvirkningen fra forstyrrelser vil være ubetydelig i ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at bundfauna og -flora generelt er sparsom i området. Det vurderes således i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingsområdet ikke er et vigtigt fødesøgningsområde for rastende havfugle, grundet vanddybden og det begrænsede fødegrundlag. Reduktion af fødeemner, som følge af indvindingsaktiviteterne, vurderes derfor at ville have en ubetydelig påvirkning på fugles fødegrundlag og fødesøgningsmuligheder.

Det bemærkes i miljøkonsekvensvurderingen, at nedsat sigtbarhed i vandet grundet sedimentspredning, potentielt kan påvirke de fuglearter, der er afhængige af en vis klarhed i vandet. Eventuelt tilstedeværende ternere, måger, sulere og kjover kan søge føde i de udstrakte tilstødende havområder, mens indvindingen foregår. På baggrund af ovenstående vurderes det i miljøvurderingen, at en nedsat sigtbarhed vil have ubetydelig påvirkning på fuglene i området.

Ansøgningsområdet ligger ikke i en trækkorridor, og udgør en meget begrænset del af det samlede areal, som trækfuglene anvender, når de trækker over Skagerrak. Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at risikoen for kollision mellem fugle og indvindingsfartøjet vil være ubetydelig eller ikke eksisterende.

Påvirkning på havpattedyr

I miljøkonsekvensvurderingen noteres det, at der er tre arter af havpattedyr, som primært er i fokus i danske farvande; marsvin, spættet sæl og gråsæl. Det bemærkes, at ansøgningsområde 562-LD Jyske Rev H ligger langt fra kendte høj-tæthedsområder for marsvin i Nordsøen, men at marsvin både kan opholde sig i, og passere ansøgningsområdet. Spættet sæl og gråsæl formodes begge at forekomme sporadisk i og omkring ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at indvindingen kan påvirke tilgængeligheden af føde, men at det påvirkede område vil være meget lille i forhold til udbredelsen af lignende havbund/fødesøgningsområder, og at ansøgningsområdet, som følge af et lavt fødeudbud, ikke anses som et vigtigt fødesøgningsområde for havpattedyr generelt. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at arealinddragelsen og ændringer af bundforhold, som følge af indvindingsaktiviteter, vil have en negativ, men mindre til ubetydelig påvirkning på marsvin og sæler, der fouragerer eller passerer ansøgningsområdet.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes videre, at sedimentspild ikke forventes at påvirke marsvin og sælers mulighed for at lokalisere byttedyr, da marsvin bruger ekkolokalisering, og sæler i stor stil bruger deres knurhår til at lokalisere bytte. Der kan være en indirekte effekt på tilgængeligheden af føde. Det bemærkes dog i miljøkonsekvensvurderingen, at havpattedyr kan søge føde over store afstande. På den baggrund vurderes påvirkningen fra sedimentspredning fra indvindingsaktiviteter at være ubetydelig for marsvin og sæler.

I miljøkonsekvensvurderingen noteres det, at alene tilstedeværelsen af et indvindingsfartøj kan virke forstyrrende på havpattedyr, mens det bemærkes, at den primære kilde til undervandsstøj ved råstofindvinding er motorstøj fra indvindingsfartøjet og støj fra selve pumpeaktiviteten ved havbunden og i sugerøret. I miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport vurderes det, at råstofindvindingen ikke vil medføre risiko for permanente høreskader for marsvin og sæler. Men det vurderes, at støjen kan maskere kommunikationslyde, og at marsvin, som den mest følsomme art, kan reagere på støjen nogle få hundrede meter og op til 1 km fra indvindingsfartøjet, mens sæler forventes at reagere på kortere afstand. Marsvin og sæler vurderes derfor i Miljøkonsekvensvurderingen, at kunne fortrænges lokalt fra indvindingsområdet i kortere perioder. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det dog, at ansøgningsområdet er beliggende i et område med moderat tæthed af skibstrafik, og det vurderes derfor, at havpattedyrene i området er tilpassede til tilstedeværelsen af skibstrafik. På den baggrund vurderes støjpåvirkningen som følge af indvindingsaktiviteterne, at have en ubetydelig påvirkning på havpattedyr i ansøgningsområdet og påvirkningszonen, mens der ingen påvirkning vil være uden for påvirkningszonen.

Påvirkning på vandplaner og vandkvalitet

Ansøgningsområde 562-LD Jyske Rev H er beliggende ca. 47 km fra kystlinjen på åbent vand uden for vandrammedirektivets fastsatte sømilegrænser. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes vandrammedirektivets målsætninger således ikke af blive påvirket af råstofindvinding i ansøgningsområdet.

Påvirkning på havstrategi

I henhold til Danmarks Havstrategi forholder miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport sig til alle 11 deskriptorer. Havet omkring 562-LD Jyske Rev H hører i havstrategisammenhæng under havområdet Nordsøen inklusiv Skagerrak.

D1, *Biodiversitet*: Det bemærkes i den supplerende miljørapport, at særligt fastsiddende og mindre mobile organismer, knyttet til den stenede bund, vil være

sårbare over for sedimentoverlejninger. Hurtigvoksende, hurtigreproducerende organismer, knyttet til sandet og gruset bund, hvor indvindingen vil foregå, vil i højere grad være tilpassede til sedimentbevægelser, og overlejninger af sand. I den supplerende miljørapport vurderes det at tage mindst 10 år uden forstyrrelser, før området er fuldt reetableret, men det vurderes også, at råstofindvinding i ansøgningsområdet ikke vil være til hinder for at opnå og fastholde god miljøtilstand for denne deskriptor, idet den sandede bund vil kunne reetableres.

D2, Ikke-hjemmehørende arter: Det vurderes i den supplerende miljørapport, at indvindingen ikke vil påvirke denne deskriptor, da der i forbindelse med indvinding ikke vil blive tilført sediment eller ballastvand fra andre fjerntliggende vandområder, og at der således ikke vil være risiko for hindring af opnåelse eller opretholdelse af god miljøtilstand.

D3, Erhvervs-mæssigt udnyttede fiskebestande: I den supplerende miljørapport vurderes det, at de kommercielle fiskebestande ikke påvirkes som følge af indvindingsaktiviteten, idet indvindingsområdet arealmæssigt er meget begrænset, og da der i området ikke tidligere er blevet fisket regelmæssigt. Det vurderes derfor i den supplerende miljørapport, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D4, Havets fødenet: I den supplerende miljørapport vurderes det, at grundet områdets mulighed for genetablering, vil råstofindvinding i ansøgningsområdet ikke forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D5, Eutrofiering: På baggrund af de lokale mekaniske strøm- og bølgeforhold i området, samt at der indvindes i rene materialer vurderes det i den supplerende miljørapport, at indvindingen ikke vil forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D6, Havbundens integritet: Ifølge den supplerende miljørapport vil især de stenede lokaliteter være påvirkelige af indvinding, idet tilsiltning som følge af sedimentspredning fra selve indvindingen og frasortering af finpartikulært materiale, vil kunne være ødelæggende. Det bemærkes, at sedimentering primært foregår inden for de første 100-200 meter fra indvindingsfartøjet. Det vurderes i den supplerende miljørapport, at hvis indvindingen foregår med en minimumsafstand på 100 meter til stenede naturtyper, som er tilfældet for ansøgningsområdet, vil råstofindvinding ikke være til hinder for opnåelse eller opretholdelse af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D7, Hydrografiske ændringer: I den supplerende miljørapport bemærkes det dels, at der fjernes en meget begrænset andel af den nuværende havbund, dels at indvindingen ikke vil forårsage betydelige ændringer i områdets topografi, og at den naturlige sedimentdrift i området hurtigt efter endt indvinding vil udjævne eventuelle slæbespor. På det grundlag vurderes det i den supplerende miljørapport, at projektet ikke vil forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D8, Forurenende stoffer: I den supplerende miljørapport forventes der ikke være en øget tilførsel eller frigivelse af miljøfarlige stoffer, da indvindingen vil foregå i

rent sedimentet fra et ikke-forurenede område. I den supplerende miljørapport vurderes der således ikke at være risiko påvirkning af arters sundhed og habitaters tilstand som følge af forurenende stoffer. Ligeledes vurderes det i den supplerende miljørapport, at der ikke vil være risiko for akutte forureningshændelser. I den supplerende miljørapport vurderes indvindingen således ikke at ville forringe tilstanden i de omgivende vandområder eller hindre opnåelse af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D9, Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum: I den supplerende miljørapport vurderes det, at der ikke vil være en påvirkning af fisk og skaldyr med forurenende stoffer, da indvindingsaktiviteten udelukkende vil fokusere på ral i de øverste 1-2 m, hvor det organiske indhold er meget begrænset, og risikoen for miljøfremmede således stoffer ikke er tilstede. Det vurderes derfor, at råstofindvinding ikke vil være til hinder for opnåelse eller opretholdelse af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D10, Marint affald: Det vurderes i den supplerende miljørapport, at der ikke vil være en påvirkning af D10, da indvindingen ikke medfører tilførsel af affald til det marine miljø.

D11, Undervandsstøj: I den supplerende miljørapports afsnit om bilag IV-arter vurderes det, at påvirkning fra undervandsstøj fra indvindingen på havpattedyr ikke vil forhindre opnåelsen eller opretholdelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor, idet påvirkningen vil være kortvarig og lokal, og idet støjen vil være lavfrekvent og ikke overskride de marine pattedyrs tålegrænser.

Påvirkning på marinarkæologiske interesser

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen vurderede den daværende Kulturstyrelse, i forbindelse med udarbejdelsen af miljøvurderingen for den tidligere auktionstilladelse i området, at der inden for afgrænsningen af det nuværende ansøgte område, ikke ville være konflikter med kulturarv ved råstofindvinding. I den supplerende miljørapport redegøres der endvidere for, at der ifølge Slots- og Kulturstyrelsens database "Fund og Fortidsminder" ikke er registreringer i ansøgningsområdet eller påvirkningszonen, og at den nærmeste registrering af et vrage ligger ca. 500 meter fra kanten af påvirkningszonen.

I miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport noteres det, at der i forbindelse med de akustiske seismiske undersøgelser og efterfølgende visuelle verifikation i undersøgelsesområdet (fra 2013), og i forbindelse med slutopmålingen (2021), ikke blev registreret vrage eller andre spor af menneskelig aktivitet, der kunne have marinarkæologisk interesse, om end der ikke er foretaget en egentlig marinarkæologisk forundersøgelse. Det påpeges desuden i miljøkonsekvensvurderingen, at idet ca. 20% af sedimentet returneres, og idet der kun indvindes med slæbesugning, vil det være usandsynligt, at eventuelt underliggende kulturbærende lag vil blive blotlagt.

I miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport bemærkes det desuden, at man under indvinding overvåger, om marinarkæologiske genstande påtræffes, og at man i så tilfælde vil følge anvisningerne i Slots- og

Kulturstyrelsens ”Instruks vedrørende registrering af marinarkæologiske fund”, og eventuelle fund vil straks blive anmeldt jf. museumsloven §29 h

På baggrund af ovenstående vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at påvirkningen på kulturhistoriske interesser er ubetydelig.

Påvirkning på rekreative interesser

Idet ansøgningsområde 562-LD Jyske Rev H ligger mere end 47 km fra kysten, er de rekreative interesser i området, ifølge miljøkonsekvensvurderingen, stort set begrænsede til rekreativt fiskeri og lystsejlad. Da der allerede foregår råstofindvinding i området, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at en eventuel påvirkning på lystsejlad vil være uændret, mens påvirkningen på lystfiskere vil være begrænset idet indvinding dels foregår på åbent hav, og dels er af kort varighed, og foregår i begrænset omfang. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen vil have en ubetydelig påvirkning på rekreative interesser.

Påvirkning på sejladforhold

Det noteres i miljøkonsekvensvurderingen, at ansøgningsområde 562-LD Jyske Rev H er beliggende i et område med overvejende moderat tæthed af skibstrafik.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen forventes skibsaktiviteten som følge af indvindingsaktiviteterne ikke at stige i området, særligt da den årligt ansøgte mængde er lavere end den årlige tilladte mængde på den foregående tilladelse.

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at slæbesugning foregår ved en jævn, langsom hastighed, i en stabil retning, inden for et afgrænset område, og under iagttagelse af normale søvejsregler. Det vurderes derfor i miljøkonsekvensvurderingen, at sandsynligheden for oliespild generelt er meget lille.

Ansøgningsområdet ligger på Jyske Rev, hvor råstofindvinding har fundet sted i en årrække. På den baggrund vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingsaktiviteten, og den medfølgende skibstrafik, ikke vil forringe eller besværliggøre navigationsforholdene for fiskefartøjer og anden skibstrafik nævneværdigt. Indvindingsaktivitet er således en allerede integreret del af de opmærksomhedskrævende forhold på Jyske Rev. Det bemærkes derudover i miljøkonsekvensvurderingen, at arealet af ansøgningsområdet er relativt lille i forhold til det øvrige manøvrerum, der forekommer i Nordsøen, og sejladforholdene er fuldt reversible efter endt indvinding.

På baggrund af det ovenstående, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at påvirkningen af indvindingsaktiviteten på sejladforholdene er ubetydelig i ansøgningsområdet samt i påvirkningszonen og havområdet udenfor.

Påvirkning fra ammunition

I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at der, på baggrund af geofysiske, biologiske og side-scan data, ikke er bekræftet tilstedeværelse af miner eller andre sprængstofholdige genstande inden for ansøgningsområde 562-LD Jyske Rev H. Det bemærkes videre i miljøkonsekvensvurderingen, at grundet den naturlige

sedimentdynamik i området, kan ammunition potentielt ligge helt eller delvist nedgravet. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det dog, at idet råstofindvinding er foregået i ansøgningsområdet gennem mere end 22 år, uden nye indberetninger af fund af UXO, er sandsynligheden for at træffe UXO eller andre sprængstofholdige genstande meget begrænset.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at ammunition generelt ikke har en negativ påvirkning på miljøet, men det bemærkes, at hvis man under indvindingen støder på UXO, vil Forsvarets operationscenter blive kontaktet, og guidelines vil blive fulgt.

Påvirkning på øvrige erhvervsinteresser

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes øvrige erhvervsinteresser, udover anden råstofindvinding, i ansøgningsområdet kun at omfatte erhvervsfiskeri. Det vurderes, at den nuværende indvindingsaktivitet på Jyske Rev foregår i en form for sameksistens med fiskeriet, hvilket er behandlet i Miljøkonsekvensvurderingens afsnit 8.3 "Fisk og erhvervsfiskeri".

Kumulative effekter

I miljøkonsekvensvurderingen, samt i den supplerende miljørapport noteres det, at ansøgningsområde 562-LD Jyske Rev H er beliggende i umiddelbar nærhed af andre indvindingsområder på Jyske Rev. Dette kan potentielt bidrage til en kumulativ påvirkning gennem samtidig råstofindvinding i nærliggende indvindingsområder, og ved løbende merudvidelse af indvindingsmængder i eksisterende områder. Det nærmeste eksisterende indvindingsområde er, ifølge miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport, 562-LC Jyske Rev A, et fællesområde, som ligger ca. 1,2 km nord for ansøgningsområdet. I miljøkonsekvensvurderingen samt i den supplerende miljørapport bemærkes det, at kumulative påvirkninger, som følge af sedimentspild, især kan forekomme i nordlig retning fra ansøgningsområdet, hvis der indvindes i 562-LC Jyske Rev A samtidig med indvinding i ansøgningsområdet. Det vurderes i den supplerende miljørapport, at naturtypen i dette område, vil være mere følsom for påvirkning, idet der er i slutopmålingen blev observeret tydelige tegn fra den seneste indvindingsperiode. Substratforholdene på Jyske Rev kan ifølge miljøkonsekvensvurderingen endvidere blive mere sandede og stenede over tid, men i miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at der på baggrund af den naturlige genopretning af sedimentforholdene i området, kun vil være mindre kumulative effekter. Ifølge miljøkonsekvensvurderingen samt den supplerende miljørapport, kan kumulative påvirkninger, i form af sedimentation og forstyrrelse af havbunden, desuden opstå i forbindelse med fiskeri med bundsløbende redskaber.

Den kumulative påvirkning fra undervandsstøj fra råstofindvinding og anden skibstrafik i området vurderes overordnet at være meget begrænset, da den generelle lydenergi i forbindelse med råstofindvinding ikke vil bidrage væsentligt til den samlede støjbelastning.

I den supplerende miljørapport noteres det, at der er ønske om at placere Energiø Nordsøen i Danmarks Havplans udviklingszone for vedvarende energi og energiøer i umiddelbar nærhed af råstofindvindingen på Jyske Rev, samt

etablering af Thor Havvindmøllepark 20 km fra den jyske vestkyst ud for Nissum Fjord. Det vurderes dog i den supplerende miljørapport, at afstanden mellem projekterne og ansøgningsområdet er for stor til, at der kan forekomme potentielle kumulative påvirkninger fra fx undervandsstøj og sedimentspild.

Ifølge den supplerende miljørapport er øvrige kommende projekter i området i øjeblikket på endnu planniveau, og kan således ikke på nuværende tidspunkt vurderes i forhold til eventuelle kumulative påvirkninger.

På baggrund af overstående vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, samt i den supplerende miljørapport, at indvindingen ikke kumulativt med andre projekter og aktiviteter i området vil have en væsentlig påvirkning på det lokale miljø på Jyske Rev.

Natura-2000 væsentlighedsvurdering

Miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport noterer fire Natura 2000-områder, bestående af fire habitatområder og et fuglebeskyttelsesområde, beliggende i dansk farvand (se Tabel 1).

Tabel 1: Oversigt over Natura 2000-områder, samt afstand til ansøgningsområdet.

Natura 2000-områder	Afstand
N247 H256 "Thyborøn Stenvolde"	ca. 16 km
N248 H 257 "Jyske Rev, Lillefiskerbanke"	ca. 23 km
N219 H253 "Sandbanker ud for Thyborøn"	ca. 34 km
N1 F126 "Skagerrak" H258 "Store Rev"	ca. 43 km ca. 152 km

I den supplerende miljørapport noteres det, at marsvin er på udpegningsgrundlaget for to af de omkringliggende habitatområder: H253 "Sandbanker ud for Thyborøn" og H258 "Store Rev". Det noteres videre i den supplerende miljørapport, at fuglearterne mallebuk og storkjove er på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområde F126 "Skagerrak".

Grundet afstanden mellem ansøgningsområdet, og de omkringliggende Natura 2000-områder (

Tabel 1) vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport, at de naturtyper, som er på udpegningsgrundlagene, ikke vil kunne blive påvirket, og at der derfor ikke vil forekomme væsentlige påvirkninger fra sedimentspild på naturtyperne i de nærliggende Habitatområder.

I habitatområde H253 "Sandbanker ud for Thyborøn" bemærkes det i den supplerende miljørapport, at afstanden til ansøgningsområdet er så stor, at hverken sedimentspild eller støj vil have en væsentlig negativ påvirkning på marsvin, som er på udpegningsgrundlaget. På den baggrund vurderes det i den

supplerende miljørapport, at indvindingen ikke vil skade Natura 2000-områdets integritet, samt marsvin eller naturtyperne sandbanker og stenrev, som er på udpegningsgrundlaget.

For fuglearterne mallebuk og storkjove, som er på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F126, vurderes det i den supplerende miljørapport, at fjernelsen af de tilsigtede råstofmængder ikke vil medføre forringelse af fuglenes fødegrundlag, idet de lever af fisk, som ikke forventes at blive påvirket. I den supplerende miljørapport vurderes det derfor, at der ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning fra indvindingen på fuglene på udpegningsgrundlaget i F126.

Det vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport, at indvindingen ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de omkringliggende Natura 2000-områders integritet, samt naturtyper og arter, som er på udpegningsgrundlaget.

Påvirkning på Bilag IV-arter

Det bemærkes i den supplerende miljørapport, at de bilag IV-arter, som vurderes hjemmehørende i Nordsøen, og som derfor kan forekomme i ansøgningsområdet er: marsvin, hvidnæse og vågehval.

I den supplerende miljørapport bemærkes det, at marsvin og hvidnæse ikke forventes at blive påvirket direkte af sedimentspild, da de bruger ekkolokalisering i forbindelse med jagt og orientering, mens vågehvaler potentielt kan være mere følsomme. Det vurderes dog, at da suspenderet materiale i forbindelse med råstofindvinding forventes at sedimentere inden for 100-200 m, vil der være tale om en ubetydelig forstyrrelse for vågehvaler. Jyske Rev vurderes i den supplerende miljørapport heller ikke at være et vigtigt fødesøgningsområde for de tre hvalarter. På den baggrund, og idet ansøgningsområdet ligeledes udgør en meget lille del af Jyske Rev og Nordsøen, vurderes der således i den supplerende miljørapport ikke at være en væsentlig påvirkning af arternes fødesøgningsområder. I den supplerende miljørapport vurderes det desuden, at sedimentspild i forbindelse med råstofindvinding ikke vil forringe yngle- og rasteområder, eller lede til forsætligt drab af hverken marsvin, hvidnæse og vågehval.

Ifølge den supplerende miljørapport vil hvaler kunne fortrænges fra støjgenererende fartøjer ud til en afstand, hvor støjen ikke forstyrrer dyrenes orientering eller kommunikation. Desuden bemærkes det i den supplerende miljørapport, at midlertidig hørenedsættelse kun vil kunne forårsages under 100 m fra indvindingsfartøjet. Det vurderes således i den supplerende miljørapport, at da området, som dyrene fortrænges fra, er ubetydeligt i forhold til det samlede fødesøgningsområde i Nordsøen, og ikke er i et yngleområde, er fortrængningen uvæsentlig.

På den baggrund vurderes det i den supplerende miljørapport, at den ansøgte indvindingsaktivitet ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning af den samlede bestand eller områdets økologiske funktionalitet for marsvin, hvidnæse og vågehval.

Høringssvar

Ansøgningen og miljøkonsekvensvurderingen har været i høring i perioden den 1. juli til den 10. august 2022. Der blev modtaget følgende høringssvar:

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen har haft projektet i høring hos Danmarks Fiskeriforening som har nedenstående bemærkninger:

I forhold til høringen på Jyske rev, så er det jo et område der allerede er blevet indvundet ret store mængder. Helt overordnet anerkender Danmarks Fiskeriforening PO at andre erhverv end fiskerierhvervet har brug for adgang, til de marine områder omkring Danmark. Det er dog som udgangspunkt værd at huske på, at hvor fisk er en fornybar ressource, som man vil kunne blive ved med at høste af, er det kun muligt at "høste" råstofferne til havs en gang og så er de væk fra området for altid, sammen med de habitattyper der fjernes. Indvinding af råstoffer skal derfor tage mest muligt hensyn til de erhverv, der er afhængige af netop bundforholdene og kun tillades der, hvor det giver størst mening i forhold til påvirkningen af miljøet. I forhold til fiskeri drejer det sig om fangst, gyde, opvækst og fødesøgnings arealer. Det er afgørende at der tages hensyn til disse, for fiskeriet vigtige arealer, når tilladelser tildeles råstofindustrien og især når de mængder der ønskes indvundet, er meget store. Helt overordnet skal der gennemføres en screening der kortlægge danske råstoffer og miljøpåvirkningen ved netop at indvinde i de specifikke områder. Dette arbejdet er desværre ikke blevet gennemført, så indvindingen foregår mere eller mindre i blinde, hvor man ikke er klar over om man nu også miljømæssigt indvinder i det områder hvor det giver mest mening. Hvis garn ødelægges under råstofindvindingen, skal fiskeren kompenseres hurtigst muligt. I området og i tæt tilknytning hertil, er der en række historiske fangstpladser der er tæt knyttet til bund habitatet, som fiskerne er meget interesseret i forsat at kunne anvende.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har efter høring af underliggende myndigheder ingen bemærkninger til høringen vedrørende; tilladelse til indvinding af råstoffer på havet i et fællesområde, 562-LD Jyske Rev H, beliggende i Nordsøen.

Moesgaard Museum

På baggrund af de indsendte rapporter vurderer Moesgaard Museum at der ikke er fare for kulturarv og fortidsminder i forbindelse med de nævnte arbejder. De i ansøgningen nævnte maksimale slæbesøgningsdybde på 1- 1,5 m skal overholdes for at beskytte mulige fundbærende kulturlag dybere ned i havbunden. Der er registreret ét vrak ca. 1200m sydvest for indvindingszonen på position 56° 41.046034N | 7° 21.917735Ø, da dette ikke er vurderet at overskride evt. usikkerheder for positionering, har Moesgaard Museum ingen indsigelse mod det planlagte arbejde.

Skulle der under arbejdet findes spor af fortidsminder, herunder vrak skal Moesgård Museet og Slots- og Kulturstyrelsen kontaktes ifølge Museumsloven §29h med det samme og arbejdet i området standses.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen har ingen indvendinger imod det ansøgte for område 562-LD Jyske Rev H.

I forbindelse med den egentlige indvindinger af råstoffer, så henvises til vedlagte bekendtgørelse [BEK nr. 1351 af 29. november 2013] og vurderingsskema, der bedes efterlevet i relevant omfang.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri (FSK-PO)

Det er glædeligt at se at Thyborøn Nordsøral har indskrænket deres oprindelige ansøgning for at ” skåne områder med følsom natur, og hvor der ikke hidtil har fundet indvinding sted”.

FSK-PO bakker i den grad op om tilgangen ”freeze footprint” sådan at mere natur ikke ødelægges. Og vi henstiller til at denne tilgang ikke bare er en del af denne ansøgning, men en generel tilgang til marin råstofindvinding. Og et underliggende krav fra myndighedernes side.

Ansøgningen viser dog så også at tidligere tilladelser åbenbart er givet selvom de har omfattet områder med ”følsom natur”.

Dette bør give ophav til en gennemgang af andre områder og om andre områder også indeholder sårbar natur. Hvis man kigger ordentligt efter.

Det fremgår således af den nye miljørapport at:

”Med afsæt i Danmarks Havstrategis miljømål om bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer samt opnåelsen/opretholdelsen af god miljøtilstand, indsnævres tidligere eneretsområde så det ansøgte fællesområde i højere grad tager hånd om den sårbare havbund”.

FSK-PO er meget tilfreds med at se, at den udvidede miljørapport faktisk nu kan bekræfte hvad fiskerne har sagt i mange år: At et område forringes og bliver mere artsfattigt efter endt indvinding. Således fremgår det på side 11 fremgår at:

”Det er dog slående med den store tilstedeværelse af større bundlevende invertebrater der ses på billederne fra 2013, hvor omfattende eksemplarer af bl.a. sandorm, havsvamp, søpølse, søpung og kamstjerne blev registreret. Fraværet af disse i 2021 er antagelig et resultat af en menneskelig påvirkning i form af indvinding eller bundtrawl, da dyrene sædvanligvis forekommer på den mekanisk upåvirkede bløde havbund. Heller ikke på de andre Naturtype 1 lokaliteter, blev der i 2021 observeret et tilsvarende liv som i 2013”.

Dette står i kontrast til tidligere miljørapporter, her har man til FSK-POs viden ikke lavet undersøgelser efter endt indvinding, men blot bygget sine antagelser på modeller. Dette er fx tilfældet i en ansøgning på Jyske rev fra 2010, hvor der på side 29 fremgår at de potentielle effekter af indvinding omkring Jyske Rev er tidligere vurderet ud fra en spredningsmodellering, en rapport fra DHI fra 2010 der også er bygget på modellering. Der Miljøstyrelsen 10. august 2022 har således

ikke til FSK-POs viden tidligere været undersøgelser af effekterne efter endt indvinding.

Også ved de øvrige naturtyper observeres der i nærværende miljørapport en ændret natur som følge af råstofindvinding.

Alternativer

Det fremgår af den oprindelige miljøkonsekvensvurdering, at råstofforekomst vurderes at have en unik sammensætning, der opfylder betonbranchens krav til kemiske og fysiske egenskaber. Det fremgår ydermere, at de kendte landbaserede materialer vil kræve en meget høj grad af forarbejdning og frasortering af mindre lødige materialer for at opfylde kvalitetskrav, hvilket af såvel praktiske som økonomiske årsager betyder, at de ikke udgør et interessant alternativ til den ansøgte råstoffressource. Der kan dermed ikke peges på alternativer.

Hvis beton skal bruges til bygninger, er der pt. reelle alternativer til at bygge i beton. Cross laminated Timber har således egenskaber som beton, der gør det muligt at bygge højt og stort ud af træ. Det bør uddybes hvorfor netop udvindingen er vigtig, hvis der er reelle alternativer, der ikke kræver en indvinding.

Jf. D3 – påvirkning af kommercielle fiskebestande.

Det fremgår at: ”Da indvindingsområdet arealmæssigt er meget begrænset ift. Jyske Rev, og at der tidligere ikke er blevet fisket regelmæssigt inden for indvindingsområdet, vurderes de kommercielle fiskebestande (D3) ikke at påvirkes som følge af indvindingsaktiviteten”.

Dette er ikke en holdbar argumentation. Blot fordi der ikke fiskes i et område, kan området godt være vigtigt for fisk; blot i andre stadier af livet end der hvor de er interessante for fiskeriet. Derudover er det kun fartøjer over 12 meter der har VMS.

Derudover har kvoterne på torsk i Nordsøen i mange år været reduceret, hvilket kan have påvirket fiskeriet på stedet.

Derudover er taskekrabber i de senere år blevet en god forretning for kystfiskere. Herunder særligt for fiskere med fartøjer under 12 meter. Om taskekrabber påvirkes – eller kan påvirkes negativt – bør vurderes. Taskekrabbe er vurderet til at findes i området (i den første miljørapport side 36), så det kan fiskeri efter disse arter også meget vel gøre.

Jf. D6 – havbundens integritet

Det fremgår af den nye miljørapport side 21, at det samlede fysiske forstyrrelser af havbund fra menneskelige aktiviteter i form af råstofindvinding for den danske del af Nordsøen og Kattegat er på 404 km², svarende til ca. 1% af det totale havbundsareal (Nordsø/Kattegat).

FSK-PO antager at dette tal stammer fra basisanalysen til havstrategien. Dog er det ikke 1 % forstyrrelse som det fremgår af basisanalysen at råstofindvinding bidrager med. Men derimod *tabt havbund*.

Det fremgår også af basisanalysen at råstofindvinding er skyld i større tab af natur for visse naturtyper i Nordsøen/Skagerrak end blot 1 %. Tre habitattyper har således et højere tab end 1 % Infralittoralt groft sediment har det højeste tab på 4,84 %. Det har ikke været muligt for FSK-PO at finde en beskrivelse af, om det er naturtyper der allerede er tabt en større del af end den 1% der forefindes i området. Dette bør fremgå af rapporten.

Derudover må man formode at forstyrrelse rækker ud over selve indvindingsområdet (via sedimentspredning). I så fald må en forstyrrelse være større end den 1 %?

Kumulative effekter

I den nye miljørapport behandles kumulative effekter. Det vurderes (side 34) for sedimentspild at der vil kunne forekomme en øget kumulativ påvirkning fra især sedimentspild i nordlig retning, og især i perioder hvor indvinding i begge områder sker samtidigt vil påvirkningen have risiko for at være af væsentlig betydning.

Men man vurderer ikke andre effekter end dette. Man burde også vurdere om indvinding kan have en påvirkning på torsken og andre fisk i Nordsøen/Skagerrak. F.eks. er torskebestanden ifølge Det internationale Havundersøgelsesråd, ICES, stadig under pres, og rekrutteringen er svækket.

Hvordan påvirker (og hvordan har) råstofindvinding påvirket fisk og skaldyrs levesteder, livscyklus og rekruttering? Dette bør også være en del af dette afsnit. Torsk, taskekrabbe, fladfisk mv. forekommer på lokaliteterne – så man må formode at de også påvirkes, og at dette potentielt kan påvirke bestandene. Og dette bør relateres både i forhold til nuværende og tidligere områder i hele Nordsøen/Skagerrak, men også i forhold til andre sektorer.

Partshørings svar

Hørings svarene blev sendt i partshøring den 11. august 2022, og ansøger indsendte bemærkninger den 15. august 2022.

Thyborøn NordsøRal A/S har ingen kommentarer til de modtagne høringssvar udover at påpege det fornuftige i at indvinde restmængden i et område, hvor der har fundet råstofindvinding sted, i stedet for at skulle indvinde den pågældende mængde i et nyt uberørt område.

Miljøstyrelsens begrundelse for afgørelse om tilladelse

Den ansøgte indvindingsaktivitet er omfattet af bilag 2, nr. 2 c i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse 27/10/2021 nr. 1976 (herefter miljøvurderingsloven). Derfor er ansøgningen i udgangspunkt ikke omfattet af obligatorisk VVM-pligt jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1. nr. 1. Ansøger kan dog, jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1. nr. 3, selv anmode om, at ansøgningen skal undergå en miljøvurdering.

Thyborøn NordsøRal A/S har sammen med sin ansøgning indsendt en fuld miljøkonsekvensvurdering. Miljøstyrelsen anser derfor ansøgningen med den indsendte miljøkonsekvensvurderingsrapport som en anmodning, om at

ansøgningen skal undergå en miljøkonsekvensvurdering, og Miljøstyrelsen har derfor behandlet ansøgningen derefter.

Miljøkonsekvensrapporten opfylder således kravene i bilag 3 i bekendtgørelse nr. 1680 af 12. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

Nærværende tilladelse efter råstoflovens § 20 erstatter tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. § 10, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1376 af 21. juni 2021 om bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer af konkrete projekter.

Ved afgørelsen skal der, jf. råstoflovens § 20, stk. 5, lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3. Det skal således sikres, at råstofudnyttelsen sker efter en samlet vurdering af en række samfundsmæssige hensyn. Således skal der lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet, en sikring af udnyttelse af råstofressourcerne samt erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljø- og naturbeskyttelse, beskyttelse af arkæologiske interesser, fiskerimæssige interesser, kystsikkerhed, infrastrukturanlæg, ulemper for skibsfarten samt ændringer i bundforhold.

Danmarks Havplan

Bekendtgørelse om Danmarks havplan blev vedtaget den 7. juni 2023¹, og er bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet². Miljøstyrelsen skal derfor sikre, at tilladelse til indvinding alene gives i områder, der er udlagt som udviklingszoner for råstofindvinding, dvs. områder som er markeret med R i havplanen.

Det ansøgte indvindingsområde, 562-LD Jyske Rev H, er beliggende i udviklingszonen R73. Området er ikke udlagt som udviklingszone for anden aktivitet eller arealanvendelse. Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at tilladelse til den ansøgte indvindingsaktivitet er i overensstemmelse med havplanbekendtgørelsen.

Områdeafgrænsning

Miljøstyrelsen har ikke fundet grund til at beskære det ansøgte område yderligere, og derfor er 562-LD Jyske Rev H afgrænsningen i overensstemmelse med det, i den supplerende miljørapport beskrevet, ansøgningsområde. Områdeafgrænsningens geografiske koordinater fremgår af tilladelsens bilag 2.

¹ Link til havplanen: <https://havplan.dk/da/page/info>

² LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

Råstofressourcen og indvindingsmængden

Råstofressourcemængden i det ansøgte område udgøres af sandet og gruset marint holocænt ral. I den geofysiske rapport er der kortlagt 1,9 mio. m³ råstoffer, hvoraf ca. 520.000 m³ er blevet indvundet på den tidligere auktionstilladelse i området. Råstofressourcen findes umiddelbart under havbunden, på 28-32 meters dybde og er op til 1-2 meter tyk. Der ansøges om en samlet indvinding af 480.000 m³. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at den ansøgte mængde råstoffer er tilgængelige i indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H.

Miljøstyrelsen vurderer samtidig, at indvindingsområdet og grusforekomsten, der er det primære fokus for ansøgeren, er af betydning for forsyningen af materialer til betonindustrien. Indvindingen supplerer således den indvinding, der foregår på land. Miljøstyrelsen ønsker med henblik på at sikre en bæredygtig brug af ressourcerne, at råstofferne anvendes efter deres kvalitet. Derfor finder Miljøstyrelsen, at ressourcerne i område 562-LD Jyske Rev H skal forbeholdes anvendelse, til formål som kræver kvalitetsmaterialer. Det bør derfor sikres, at de ikke anvendes til opfyldningsprojekter, herunder til kystfodring og etablering af strande. Der stilles således vilkår om, at der ikke må indvindes råstoffer til anvendelse til opfyldninger, herunder til kystfodring og etablering af strande. Miljøstyrelsen har i denne vurdering bl.a. lagt vægt på, at der i forvejen er udlagt store mængder råstoffer uden fyldsandsbegrænsning omkring Jyske Rev.

Indvindingsmetode

I miljøvurderingen er der udelukkende vurderet på indvinding med slæbesugning. Miljøstyrelsen stiller derfor vilkår om, at indvinding i fællesområde 562-LD Jyske Rev H kun må finde sted med slæbesugning.

Miljøkonsekvensvurdering

Vurdering af påvirkning på bundtopografi og sedimentforhold

I den supplerende miljørapport forventes en lokal maksimal dybdeforøgelse på 1-1,5 m efter indvinding af den ansøgte mængde, mens det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at grundet de dynamiske strømforhold og sandtransporter i Nordsøen, vil de oprindelige dybdeforhold i området kunne reetableres inden for en årrække efter endt indvinding. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering, og vurderer, at påvirkningen kan accepteres, da ændringerne i dybdeforhold er lokale inden for indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H, ligger inden for normale udsving i dybdeforskelle i og omkring indvindingsområdet, og ikke forventes at påvirke den øvrige Nordsø.

Miljøstyrelsen bemærker, at indvindingen vil kunne forårsage ændringer i bundforholdene i de mest indvindingspåvirkede dele af indvindingsområdet, således, at substratet lokalt vil kunne ændres til områder med finere sand og større sten som følge af sortering af det indvundne materiale. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i den supplerende miljørapport om, at det frasorterede sand vil indgå i de naturlige dynamiske processer i området omkring Jyske Rev, og vurderer derfor, at påvirkningen kan accepteres. Miljøstyrelsen bemærker videre, at der, i forhold til oprindeligt blottede ralforekomster, ikke vil være en fuld genetablering i de mest indvindingspåvirkede dele af indvindingsområdet, mens en fuld reetablering i store dele af området vil forgå over en længere årrække på 10-20 år.

Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i den supplerende miljørapport om, at der stadig vil være en sandet substrattype efter endt indvinding, og at naturtypen, som findes i indvindingsområdet forventes at være den samme, i det det fortsat forventes at være bundfauna knyttet til den bløde sandbund. På den baggrund, og da påvirkningen desuden udelukkende forekommer lokalt inden for indvindingsområdet, kan Miljøstyrelsen acceptere påvirkningen.

I den supplerende miljørapport vurderes det, at langt hovedparten af sedimentspildet vil sedimentere inden for 100 til 200 m fra indvindingsfartøjet, og at de fremherskende bølge- og strømforhold vil medføre, at omløjringerne hurtig vil udjævnes. Miljøstyrelsen bemærker, at ansøgningsområdet fra ansøger er justeret, så der er mindst 100 meter til områder med hårbunds naturtyper (substrattype 3), og er enig i vurderingen i den supplerende miljørapport om, at afstanden til hårbunds naturtyper mindsker risikoen for overlejring af frasorteret sediment. Miljøstyrelsen vurderer således, at påvirkningen kan accepteres, da påvirkningen fra sedimentspredning og sedimentation vil være begrænset for nærliggende hårbunds naturtyper, samt er lokal for indvindingsområdet og påvirkningszonen, og ikke vil påvirke den øvrige Nordsø.

Vurdering af påvirkning på bundflora og -fauna

I slutopmålingen, i forbindelse med den tidligere råstof tilladelse i daværende auktionsområde 562-LD Jyske Rev H, bemærker Miljøstyrelsen, at der ikke umiddelbart blev observeret fysiske ændringer af havbunden i området, da der er tale om et dynamisk område. Der var dog et markant fravær af store invertebrater i området, samt at områder med stenet bund enkelte steder havde været udsat for en kraftig tilsiltning, og deraf reduceret tilstedeværelse af liv. Miljøstyrelsen bemærker videre, at det i den supplerende miljørapport vurderes sandsynligt, at det skyldes råstofindvinding.

Bundflora og -fauna vil, sammen med substrat, blive opsuget, der hvor sugefoden arbejder, hvilket forårsager en høj mortalitet for bundfauna. Der vil desuden være en direkte påvirkning under indvindingsfartøjet som følge af returnering af frasorteret materiale. Miljøstyrelsen er dog enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport om, at de bundflora- og bundfaunaarter, som observeredes i ansøgningsområdet, er almindeligt udbredte arter, og forventes at være genetablerede inden for en kortere årrække (ca. 2-5 år). Miljøstyrelsen bemærker dog også, at nogle større invertebrater vil være længere om at genetablere sig (ca. 10 år). Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen kan accepteres, da påvirkningen er lokal for indvindingsområdet, og idet der ikke vil være en længerevarende ændring i biodiversitet, samt at området generelt forventes at være genetableret inden for en kortere årrække. Miljøstyrelsen vurderer således i forhold til høringssvar fra FSK-PO, at råstofindvinding i indvindingsområdet ikke vil have en væsentlig påvirkning på taskekrabber i Nordsøen generelt, en vurdering som understøttes af Stensberg m. fl. (2008)³, som bl.a. viser at taskekrabber er udbredte over det meste af Nordsøen.

³ Stensberg, C., Dolmer, P., Krog, C., Madsen, S., Nannerup, L., Wall, M., Geitner, K. (2008). Taskekrabben - Biologi, fiskeri, afsætning og forvaltningsplan, DTU Aqua-rapport nr. 183-08.

Miljøstyrelsen bemærker, at dybdeforøgelsen ikke forventes at påvirke bundflora og -fauna, da den ligger inden for normale udsving i dybdeforskelle i området omkring Jyske Rev, og den vil således heller ikke ændre lystilgængeligheden. Miljøstyrelsen bemærker videre, at andelen af bundtyper bestående af grus og ral vil være lavere i ansøgningsområdet, men at der ikke er observeret særlige arter, som kun findes på denne type substrat. Miljøstyrelsen kan acceptere påvirkningen på substrattypesammensætningen, da den vil være lokal inden for indvindingsområdet, og idet bundtyper bestående af grus og ral stadig vil være at finde i området, samt i de omkringliggende områder.

Miljøstyrelsen bemærker, at påvirkning fra sedimentspredning og sedimentation kun forekommer inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet, samt at indvindingsområdets udformning øger afstanden til hårdbunds naturtyper. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i den supplerende miljørapport om, at afstanden til hårdbunds naturtyper, mindsker risikoen for påvirkning fra overlejring betydeligt. Miljøstyrelsen er endvidere enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at de fleste arter, knyttet til de dynamiske sandbunde langs den jyske vestkyst, er i stand til at tåle regelmæssig omlejring, forstyrrelse, begravelse, og høje sedimentkoncentrationer i vandsøjlen. Miljøstyrelsen vurderer således, at påvirkningen fra sedimentspredning og sedimentation kan accepteres, da påvirkningen er helt lokal, og idet bundflora og -fauna i området i nogen grad er tilvænnet til en grad af overdækning.

Vurdering af påvirkning på fisk og erhvervsfiskeri

I miljøkonsekvensvurderingen forventes det, at særligt bundfisk midlertidigt vil blive skræmt væk af indvindingsfartøjet. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at de har mulighed for at komme igen, så snart indvindingsaktiviteten ophører, og vurderer derfor, at påvirkningen kan accepteres, idet den er helt lokal inden for kort afstand til indvindingsfartøjet, og er af kort varighed.

I miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport bemærkes det, at observationer af fødemner som børsteorm og muslinger generelt er sparsomme i området. Desuden vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at området generelt kan genetableres inden for en kortere årrække. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering, og vurderer således at mindre tilgængelighed af føde kan accepteres, idet påvirkningen er lokal for indvindingsområdet, området forventes at være genetableret inden for en kortere årrække, og tilsvarende habitater er tilgængelige i umiddelbar nærhed af indvindingsområdet 562-LD Jyske Rev H.

Miljøstyrelsen bemærker, at Jyske Rev ikke er kendt som et vigtigt gyde- eller opvækstområde for fladfisk, sild, brisling eller torsk, selvom både torsk og flere arter af fladfisk er observeret i ansøgningsområdet. Miljøstyrelsen vurderer således i forhold til høringssvar fra DFPO og FSK-PO, at råstofindvinding i ansøgningsområdet ikke vil have en væsentlig påvirkning på status for disse arter i Nordsøen generelt.

Miljøstyrelsen notere, at særligt tobis er følsom over for råstofindvinding, samt at Jyske Rev er et kendt tobis-gydeområde. Miljøstyrelsen bemærker, at en

returnering af finere sand potentielt kan gøre lokale dele af ansøgningsområdet mindre egnet for tobis, som foretrækker grov til mellemgrov sandbund.

Miljøstyrelsen er dog enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at påvirkningen vil være i en meget begrænset del af gydeområder, da lignende habitattyper, findes langs store dele af den jyske vestkyst, samt at sandområderne uden for ansøgningsområdet i udgangspunkt er mere egnede som tobishabitat end ansøgningsområdet. Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen kan accepteres, da påvirkningen er lokal for indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H, og udgør en begrænset del af gydeområder for tobis. I forhold til høringssvar fra DFPO, er det Miljøstyrelsens vurderingen at råstofindvinding i indvindingsområdet ikke vil have en væsentlig påvirkning på status for tobis i Nordsøen generelt.

Miljøstyrelsen bemærker, at dybdeforøgelsen ikke forventes at påvirke fisk i området, da det ligger inden for normale udsving i dybdeforskelle i området.

Påvirkning fra sedimentspredning og sedimentation forekommer ifølge miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport kun inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet, og kan lokalt medføre, at fisk kortvarigt undgår området. Endvidere bemærkes det, at en forhøjet koncentration af suspenderet materiale kan øge synkehastigheden af pelagiske æg og kan medføre, at æggene sedimenterer og går til grunde. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at påvirkningen er meget begrænset i rumlig udbredelser, og er af kort varighed. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen fra sedimentspredning og sedimentation kan accepteres, da påvirkningen er helt lokal inden for kort afstand til indvindingsfartøjet, er af kort varighed, og idet fisk, fiskeæg og -larver i området i nogen grad forventes at være tilvænnet til en grad af overdækning, og suspenderet materiale i vandsøjlen.

Miljøstyrelsen bemærker, at der ikke vil være dybe stiksugehuller, og at det stadig vil være muligt at fiske i området. Miljøstyrelsen er således enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at fritids- og erhvervsfiskeri kan foregå parallelt med indvinding, idet man også via radio kan kommunikere om, hvor der er garn, og hvor der pågår indvinding. Miljøstyrelsen opfordrer dog til, at der udvises hensyn, og at en fisker kompenseres hurtigst muligt, for eventuelle skader på fiskeredskaber, som følge af råstofindvinding.

Vurdering af påvirkning på fugle

Grundet vanddybden i indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H, vurderes ansøgningsområdet i miljøkonsekvensvurderingen, ikke at være et vigtigt fourageringsområde for rastende dykænder. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen om, at området har begrænset betydning for havdykænder, og at påvirkningen fra fjernelse af fødeemner derfor er meget begrænset.

Miljøstyrelsen bemærker, at indvindingsområdet kan blive brugt til fouragering af mallebuk, storkjove, sule, stormmåge, sølvmåge, svartbag, sildemåge, ride, splitterne, alk og lomvie, samt af søkonge. Disse arter lever fortrinsvis af fisk, eller plankton og små pelagiske krebsdyr, som i miljøkonsekvensvurderingen ikke vurderes at blive påvirket af indvindingen. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering på fuglenes fødegrundlag, og bemærker, at fuglene vil kunne søge føde i områder

af tilsvarende beskaffenhed i umiddelbar nærhed af indvindingsområdet, mens indvindingen foregår.

Ifølge den supplerende miljørapport, blev der, i forbindelse med indvinding af ral på Jyske Rev, observeret flere arter af havfugle bl.a. mallebuk, sule, sølvmåge, sildemåge og ride, der fouragerede på den bundfauna, som blev blotlagt i havoverfladen i forbindelse med udsmidet fra råstofindvindingen. Miljøstyrelsen bemærker videre, at kun få arter i miljøkonsekvensvurderingen vurderes at være følsomme over for direkte påvirkninger fra indvindingsaktiviteter. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport, og kan acceptere påvirkning fra forstyrrelse på fugle i området, da påvirkningen vil være kortvarig og lokal for indvindingsområdet, og idet området allerede i dag er præget af forskellige typer forbigående forstyrrelser som følge af eksisterende råstofindvinding, sejlads og fiskeri.

Da indvindingsområdet ikke ligger i en trækcorridor for trækfugle, som trækker over Nordsøen, er Miljøstyrelsen enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at der ikke vil være risiko for kollision mellem fugle og indvindingsfartøjet.

Miljøstyrelsen bemærker, at sedimentspredning og dermed nedsat sigtbarhed i vandet, potentielt kan påvirke de fuglearter, som behøver en vis klarhed i vandet, men kan acceptere denne påvirkning, da den vil være kortvarig og helt lokal omkring indvindingsskibet, og idet terner, måger, suler og kjøver kan søge føde i de tilstødende havområder mens indvindingen foregår.

Vurdering af påvirkning på havpattedyr

Miljøstyrelsen bemærker, at marsvin kan forekomme i indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H hele året, mens spættet sæl og gråsæl kan forekomme sporadisk. Påvirkning som følge af fjernelse af fødeemner vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at være mindre til ubetydelige, da det påvirkede område er meget lille i forhold til udbredelsen af lignende fødesøgningsområder, og idet indvindingsaktiviteterne vurderes ikke at ændre bundfauna- og fiskesamfund væsentligt i indvindingsområdet efter endt indvinding. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen, og kan på den baggrund acceptere påvirkningen på havpattedyr.

Ifølge miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport forventes sedimentspild ikke at påvirke marsvin og sæler direkte, da marsvin bruger ekkolokalisering til fødesøgning og sæler kan bruge deres knurhår i uklart vand. Der forventes heller ikke en indirekte påvirkning i form af lavere fødetilgængelighed. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering.

Undervandsstøj i forbindelse med råstofindvinding kan påvirke havpattedyr, og tilstedeværelsen af indvindingsfartøjet kan i sig selv virke forstyrrende. I miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport vurderes det, at der ikke er risiko for, at havpattedyr kan pådrage sig permanente høreskader, men at støjen kan maskere kommunikationslyde, og at havpattedyr vil kunne blive fortrængt fra/forstyrret lokalt i indvindingsområdet i kortere perioder, og i et større område, hvis flere fartøjer indvinder samtidigt. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering og kan acceptere påvirkningen, da den er kortvarig, og lokal for

indvindingsområdet og påvirkningszonen. Miljøstyrelsen bemærker endvidere, at indvindingsområdet ligger i et område med moderat tæthed af skibstrafik. I miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport vurderes det således, at påvirkningen på havpattedyrene er ubetydelig, idet de individer, som er i området, har tilpasset sig skibstrafikken i området, samt at de vil kunne finde lignende områder til fødesøgning i nærheden, mens indvindingen foregår. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering.

Vurdering af påvirkning på vandplaner og vandkvalitet

Indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H ligger uden for Vandrammedirektivets fastsatte sømilegrænser. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes råstofindvinding i indvindingsområdet således ikke ville påvirke Vandrammedirektivets målsætninger. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering.

Vurdering af påvirkning på havstrategi

Miljøstyrelsen skal i henhold til Danmarks Havstrategi sikre sig, at råstofindvinding på havet ikke er til hinder for målopfyldelse for de 11 deskriptorer. Deskriptorerne omfatter; D1: Biodiversitet, D2: Ikke hjemmehørende arter, D3: Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, D4: Havets fødenet, D5: Eutrofiering, D6: Havbundens integritet, D7: Hydrografiske ændringer, D8: Forurenende stoffer, D9: Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, D10: Marint affald og D11: Undervandsstøj.

Angående D1: *Biodiversitet*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at fjernelse af bundfauna er en væsentlig negativ påvirkning i selve indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H, men da dette er lokalt, og idet der vil være mulighed for genetablering, selvom denne kan være langvarig, vil råstofindvinding i indvindingsområdet ikke være til hinder for målopfyldelse i hele havområdet Nordsøen.

Angående D2: *Ikke hjemmehørende arter*, er Miljøstyrelsen enig i vurderingen i den supplerende miljørapport om, at råstofindvindingen ikke vil medføre en spredning eller introduktion af ikke-hjemmehørende arter, da ikke vil blive tilført sediment eller ballastvand fra andre fjerntliggende vandområder.

Angående D3: *Erhvervsmæssigt udnyttede arter*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse, da påvirkningerne på fisk og fiskeri, må anses at være lokale og kortvarige, og eventuelt bortskræmte fisk kan vende tilbage til området efter endt indvinding (se afsnit om fisk og erhvervsfiskeri).

Angående D4: *Havets fødenet*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil påvirke forskellige arter på bestandsniveau (se mere i afsnit om *bundflora og -fauna, fugle, marine pattedyr* og *Bilag IV-arter*), og indvindingsaktiviteterne er dermed ikke til hinder for målopfyldelse for D4.

Angående D5: *Eutrofiering*, vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse, da der indvindes i rent sediment med et lavt indhold af organisk materiale.

Angående D6: *Havbundens integritet*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne vil medføre betydelig lokal påvirkning af havbunden, og at påvirkningen lokalt på D6, derfor må anses at være stor. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering, at da der kun indvindes i et areal på 2 km², som udgør en minimal del af det samlede areal af havområdet Nordsøen, vil indvindingsaktiviteterne således ikke være til hinder for målopfyldelse for D6.

Angående D7: *Hydrografisk tilstand*, er Miljøstyrelsen enig i vurderingen i den supplerende miljørapport om, at dybdeændringer, som følge af råstofindvindingen, ligger inden for den naturlige dybdevariation i og omkring indvindingsområdet, og at råstofindvindingen således heller ikke vil være til hinder for målopfyldelsen i hele havområdet.

Angående D8: *Forurenende stoffer*, er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en udledning af forurenende stoffer, da der indvindes i rent sediment. Indvindingsaktiviteterne er dermed ikke til hinder for målopfyldelse for D8.

Angående D9: *Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum*, er Miljøstyrelsen enig i vurderingen i den supplerende miljørapport om, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en påvirkning på fisk og skaldyr med forurenende stoffer.

Angående D10: *Marint affald*, er Miljøstyrelsens enig i vurderingen i den supplerende miljørapport om, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være medvirkende til udledning af marint affald.

Angående D11: *Undervandsstøj*, bemærker Miljøstyrelsen, at der vil forekomme støj i forbindelse med indvindingsaktiviteterne, men at den ikke vurderes at bidrage væsentligt til lydniveauet i området, eller have en væsentlig påvirkning på blandt andet marsvin (se mere i afsnit om *Marine pattedyr* og *Bilag IV-arter*). På den baggrund er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse for D11.

På baggrund af det ovenstående er Miljøstyrelsens samlede vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil være til hinder for målopfyldelse i henhold til Danmarks Havstrategi, men at der vil være lokale påvirkninger på enkelte af deskriptorerne.

Vurdering af påvirkning på marinarkæologiske interesser

Miljøstyrelsen har i forbindelse med sagsbehandlingen hørt Slots- og Kulturstyrelsen, samt Moesgaard Museum, som har det marinarkæologiske ansvar i området. Miljøstyrelsen bemærker, at Moesgaard Museum i sit høringssvar vurderer, at der ikke er fare for kulturarv og fortidsminder i forbindelse med indvindingen, så længe, den angivne maksimale indvindingsdybde på 1- 1,5 m overholdes, mens Slots- og Kulturstyrelsen i supplerende oplysninger vurderer, at der ikke er fare for kulturarv og fortidsminder i forbindelse med indvindingen, så længe, der ikke indvindes i den underliggende ressource. Miljøstyrelsen lægger sig op ad vurderingen fra Slots- og Kulturstyrelsen, og det er dermed Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke vil være væsentlige påvirkninger på marinarkæologiske interesser.

Miljøstyrelsen vil dog gøre opmærksom på, at hvis der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage, skal arbejdet standses og fundet straks anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen i henhold til museumslovens § 29 h.

Vurdering af påvirkning på rekreative interesser

I det indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H ligger 47 km fra nærmeste kyst, er Miljøstyrelsen enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurdering om, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning på rekreative interesser på land. Miljøstyrelsen er desuden enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning på de rekreative interesser i og nær indvindingsområdet, da de rekreative interesser i området er begrænsede, indvinding foregår på åbent hav, er af kort varighed, og foregår i begrænset omfang.

Vurdering af påvirkning på sejladsforhold

Miljøstyrelsen noterer, at indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H er beliggende i et område med moderat tæthed af skibstrafik. Miljøstyrelsen har forhørt sig hos Søfartsstyrelsen, som den relevante myndighed for dette fagområde. Søfartsstyrelsen havde ikke nogen indvendinger.

Miljøstyrelsen lægger sig op ad Søfartsstyrelsens vurdering, og vurderer deraf, at de ekstra sejladser ikke vil medføre en væsentlig merbelastning i området, og at indvindingsfartøjet vil indgå i den almindelige skibstrafik, når der ikke indvindes. Miljøstyrelsen bemærker desuden, at indvindingsområdet udgør en lille andel af det øvrige manøvrerum i Nordsøen, og at alle fartøjer er udstyret med AIS, hvilket markant mindsker risikoen for kollision. Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på sejladsforholdene.

Miljøstyrelsen skal herudover henvise til, at tilladelsesindehaver efterlever fremsendte vurderingsskema om arbejder til søs og bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 i relevant omfang.

Vurdering af påvirkning fra ammunition

Miljøstyrelsen bemærker, at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at ammunition generelt ikke har en negativ påvirkning på miljøet. Miljøstyrelsen gør dog opmærksom på, at såfremt der bliver fundet ueksploderet ammunition (UXO), som vil kræve en kontrolleret sprængning, kan dette have en væsentlig negativ miljøpåvirkning.

Miljøstyrelsen gør endvidere opmærksom på, at det i forbindelse med arbejde ved/i havbunden generelt gælder, at arbejdet straks skal indstilles, såfremt der identificeres/forekommer fund af UXO eller lignende farlige genstande, og at der skal tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. BEK 1351 af 29/11/2013 § 14 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Vurdering af påvirkning på øvrige erhvervsinteresser

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at kun erhvervsfiskeri vil kunne blive påvirket negativt af råstofindvinding i indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H.

Desuden vurderes det, at den nuværende indvindingsaktivitet på Jyske Rev foregår i en eller anden form for sameksistens med fiskeriet (se afsnit om Fisk og erhvervsfiskeri). Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen, og kan acceptere påvirkningen.

Vurdering af kumulative påvirkninger

Miljøstyrelsen bemærker, at der i forbindelse med slutopmålingen kunne ses tydelige spor fra den tidligere indvindingsperiode på hårbunds naturtyper omkring det nuværende ansøgningsområde. Miljøstyrelsen bemærker videre, at der i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport vurderes at være risiko for kumulative påvirkninger fra sedimentspild som følge af råstofindvinding i dele af påvirkningszonen mellem det her tilladte indvindingsområde og det nærmeste andet indvindingsområde 562-LC Jyske Rev A, som ligger 1,2 km nord for det ansøgte indvindingsområde, og at denne kumulative påvirkning vil kunne forekomme, hvis der indvindes i de to områder samtidig. Miljøstyrelsen er dog enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport om, at der ikke vil være væsentlige kumulative effekter i forhold til sedimentspredning, særligt efter ændringer indvindingsområdets afgrænsning, som sikre en længere afstand til hårbunds natur. Miljøstyrelsen kan således acceptere påvirkningen.

Miljøstyrelsen bemærker videre, at substratforholdene på Jyske Rev over tid kan blive mere sandende eller stenede som følge af råstofindvinding i området, men Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at der på baggrund af den naturlige havbundsdynamik i området, kun vil være risiko for mindre kumulative påvirkninger. Miljøstyrelsen kan således acceptere påvirkningen.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at den generelle lydenergi, som genereres i forbindelse med råstofindvinding ikke vil bidrage væsentligt til den til den samlede støjbelastning i området. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering.

Grundet afstanden til projektområder for Energiø Nordsøen, samt Thor Havvindmøllepark, er Miljøstyrelsen endvidere enig i vurderingen i den supplerende miljørapport om, at der ikke vil være væsentlig kumulativ påvirkning fra sedimentspild, støj og forstyrrelse i forbindelse med disse projekter.

Vurdering af Natura 2000 væsentlighedsvurdering

Miljøstyrelsen bemærker, at det nærmest beliggende Natura 2000-område er N247 "Thyborøn Stenvolde", som ligger ca. 16 km fra indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H. Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at grundet afstanden fra indvindingsområdet til de nærliggende habitatområder, vil der ikke forekomme væsentlige påvirkninger fra sedimentspild på naturtyperne på udpegningsgrundlaget i habitatområderne.

Miljøstyrelsen noterer, at mallebuk og storkjove er på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F126 "Skagerrak". Miljøstyrelsen har behandlet påvirkning på fugle under afsnittet om fugle, hvor det er vurderet, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på fuglearterne, hverken ved direkte forstyrrelse, eller som følge af påvirkning af fødegrundlaget.

Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at der heller ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af fuglene på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområde F126.

Marsvin er på udpegningsgrundlaget for habitatområdene: H253 "Sandbanker ud for Thyborøn" og H258 "Store Rev". Miljøstyrelsen bemærker, at Natura 2000-område N1 indeholder yderligere et habitatområde H1 "Skagens Gren og Skagerrak", men at dette ligger så langt fra ansøgningsområdet, at det ikke behandles i væsentlighedsvurderingen. Miljøstyrelsen har behandlet påvirkning på marsvin, under afsnittet om marine pattedyr, hvor det er vurderet, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på marsvin. Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at der heller ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af marsvin i habitatområdene H253 og H258.

På baggrund af ovenstående er det Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil resultere i en forringelse af habitattyper eller levesteder for arter, eller medføre betydelige forstyrrelse af arter, som er på udpegningsgrundlaget i nærliggende Natura 2000-områder, og vil således ikke forhindre, at en gunstig bevaringsstatus sikres eller opretholdes.

Vurdering af påvirkning på bilag IV-arter

Alle arter af hvaler er Bilag IV-arter. Miljøstyrelsen bemærker, at arterne marsvin, hvidnæse og vågehval er hjemmehørende i Nordsøen og kan forekomme i indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H.

Miljøstyrelsen har behandlet påvirkning på havpattedyr under afsnittet om havpattedyr, og er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen og den supplerende miljørapport om, at grundet de meget begrænsede, og kortvarige påvirkninger, og idet ansøgningsområdet ligeledes udgør en meget lille del af Jyske Rev og Nordsøen, vil indvindingen ikke udgøre en væsentlig påvirkning af den samlede bestand eller områdets økologiske funktionalitet for hverken marsvin, hvidnæse eller vågehval i Nordsøen/Nordatlanten.

Miljøstyrelsen konklusion

Miljøstyrelsen har på denne baggrund, og ud fra en samlet afvejning jf. råstoflovens § 3, truffet afgørelse om tilladelse til indvinding af den ansøgte mængde i fællesområde 562-LD Jyske Rev H.

Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan i henhold til råstoflovens § 26, stk. 2, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 8.

Afgørelsen kan påklages af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende og lokale foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og

miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, DI, Danmarks Rederiforening, Danske Råstoffer, Danmarks Fiskeriforening og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 a, stk. 1 og 2.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 1. Klagefristen udløber således d. 5. september 2023. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klage skal ske via Klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk som normalt, typisk med Mit-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Hvis Miljøstyrelsen fastholder afgørelsen, sender Miljøstyrelsen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau), jf. lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold. Vejledning om klageregler og gebyrordning kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Der er adgang til at indbringe denne afgørelse for domstolene. Hvis afgørelsen ønskes indbragt, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen eller offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. På www.domstol.dk kan der findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene

Underrettelse

Myndigheder og organisationer på e-postlisten har modtaget en kopi af afgørelsen.

Afgørelsen er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside under annonceringer

På vegne af Miljøstyrelsen

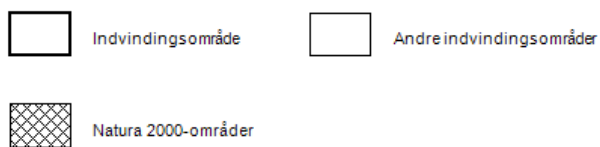
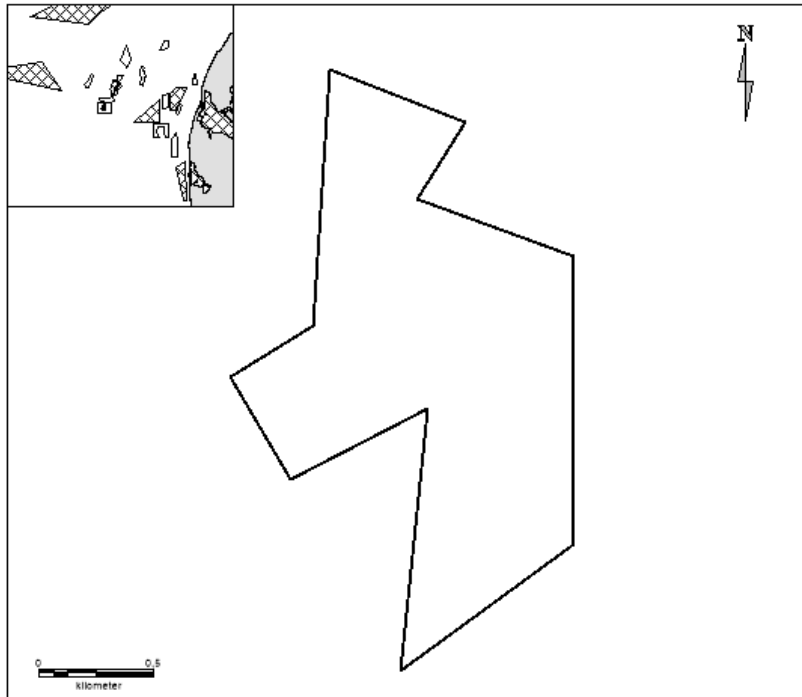
Henriette B. Schack
Biolog
henbs@mst.dk

Bilag 1 – Område specifikke vilkår

Samlet tilladt mængde i m³	Årlig tilladt mængde i m³	Andre vilkår
480.000 m ³	250.000 m ³	<ol style="list-style-type: none">1. Indvindingen i området må kun ske ved slæbesugning.2. Indvinding i området må kun ske i det ansøgte ressourcelag.3. I området må der ikke indvindes materialer til anvendelse til opfyldninger, herunder til kystfodring og etablering af strande.

Bilag 2 – Områdeafgrænsning

Indvindingsområde 562-LD Jyske Rev H

Beliggende i Nordsøen

Indvindingsområdet er begrænset af rette linjer mellem følgende punkter:

Geografiske koordinater (WGS84)

Ø. Længde	N. Bredde
07° 22,94'	56° 42,23'
07° 23,53'	56° 42,10'
07° 23,32'	56° 41,92'
07° 23,99'	56° 41,78'
07° 23,99'	56° 41,11'
07° 23,24'	56° 40,81'
07° 23,36'	56° 41,43'
07° 22,77'	56° 41,26'
07° 22,51'	56° 41,50'
07° 22,87'	56° 41,63'